

НАУКОВА ШКОЛА ПРОФЕСОРА МИКОЛИ ІВАНОВИЧА СТЕПАНЕНКА

Наукова школа доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри української мови Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка **“Семантична і формально-граматична структура речення: симетрично/асиметричні зв’язки”** діє з 2001 року.

Основні напрямки діяльності: дослідження взаємодії формально-граматичної і семантичної будови речення, лексико-семантичної природи його конститутивних позицій; з’ясування симетричних і асиметричних зв’язків між реченневими рівнями; установлення інваріантних, варіантних, синонімічних, антонімічних, синтаксичних структур з об’єктним, атрибутивним, адвербіальним, суб’єктним, синкретичним типом семантико-синтаксичних відношень.

Результати роботи відображено в таких найважливіших дослідженнях:

- Степаненко М. І. Взаємодія формально-граматичної й семантичної валентності у структурі словосполучення та речення. – К. : Український мовно-інформаційний фонд, 1997;
- Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення. – Полтава : АСМІ, 2004;
- Степаненко М. І. Історія, граматики, поезика українського слова. – Полтава : АСМІ, 2008;
- Степаненко М. І. Думки вголос і про себе : наукове видання. – Полтава : ПП Шевченко Р. В., 2013;
- Педченко С. О. Семантика і функціонування модальних часток у сучасній українській літературній мові. – Полтава, 2010;
- Галаур С. П. Префіксально-прийменникова кореляція в сучасній українській літературній мові. – Полтава, 2010;
- Кірічек І. Ю. Синтагматика відносних прикметників сучасної української мови;
- Петрик О. М. Функціонально-семантична парадигма віддієслівних іменників опредметненої дії;
- Лукаш Н. М. Лексична і граматична реалізація предикатів кількості в українській мові;
- Дерев’яно Л. І. Кореляція первинних і вторинних прийменників у структурі часових семантико-синтаксичних відношень;

- Шрамко Р. Г. Ізофункціональні парадигми в системі предикатів стану в українській мові;
- Дейна Л. В. Суб'єктивна та об'єктивна оцінка в українському щоденниковому дискурсі.

За редакцією керівника наукової школи проф. Степаненка М. І. вийшло 15 збірників наукових праць викладачів кафедри.

Кандидати наук, аспіранти, докторанти, асистенти, здобувачі досліджують ізофункціональні відношення в системі предикатів (Р. Г. Шрамко), умови обов'язкового факультативного функціонування припредикатних поширювачів (Л. В. Станіславська), реченневотвірні можливості вторинних просторових прийменників (К. М. Шаповал), функціонально-семантичну категорію мети (С. М. Ківшик), специфіку вияву об'єктивної і суб'єктивної оцінки в щоденниковому дискурсі (Л. В. Дейна), вербалізацію категорії розділовості в сучасній українській мові (Ю. А. Анікеєнко), валентний потенціал дієслів сприйняття (Т. В. Зубко), внутрішньотекстові засоби аксіології в щоденниковому дискурсі (С. Є. Ігнат'єва), функціонально-семантичну типологію конструкцій з дієсловами неповної особової парадигми (В. О. Лопата), диференціацію адвербіальної семантики прийменників у сучасній українській літературній мові (Н. В. Кисла).

Члени наукової школи опублікували понад 200 статей у вітчизняних і зарубіжних виданнях, апробували результати своїх досліджень на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях (понад 250 виступів).

Ефективність очолюваної проф. Степаненком М. І. граматичної школи засвідчують численні рецензії на монографії, збірники наукових праць відомих учених – М. Я. Плющ, Л. І. Мацько, С. Я. Єрмоленко, А. К. Мойсієнка, В. Д. Шинкарука, Н. Л. Іваницької, А. П. Грищенко, С. І. Дорошенка, І. А. Самойлової, О. А. Олексенко та ін.